

श्रीसोमनाथसंस्कृतयुनिवर्सिटी, वेरावलम्

सत्रान्तपरीक्षा, एप्रिल-२०१६

कक्षा - शास्त्री-३ (Sem_6)

प्रश्नपत्र-७

गुणाः - ७०

विषयः - पुराणेतिहासः

CE 3.6.11

समयः - ११:०० तः ०२:००

दिनाङ्कः - २५-०४-२०१६

सन्दर्भग्रन्थः - भागवते नवमस्कन्धः/मार्कण्डेयपुराणम्

युनिट-१

- प्रश्नः -१ अधोलिखितेषु द्वयोः पद्ययोः सप्रसङ्गं व्याख्या कार्या । ०८
- (१) श्रूपतां मानवो वंशः प्रापुर्पेण परन्तप ।
न शक्यते विस्तरतो वक्तुं वर्षशतेरपि ॥
- (२) सुकन्या नाम तस्यासीत् कन्या कमललोचना ।
तया सार्धं वनगतो ह्यगमच्च्यवनाश्रमम् ॥
- (३) अम्बरीषो महाभागः सप्तद्वीपवतीं महीम् ।
अव्ययां य श्रियं लब्ध्वा विभवं यातुलं भुवि ॥
- प्रश्नः -२ कस्याप्येकस्योत्तरं विस्तरेण दीयताम् । ०८
- (१) राज्ञः अम्बरीषाख्यानम् यथाग्रन्थं वर्णयत ।
- (२) भगीरथ परित्रसहितं गङ्गावतरणम् प्रतिपादयत ।
- प्रश्नः -३ प्रदत्तेषु द्वयोः चरित्र चित्रणं कुरुत । ०४
- (१) सुद्युम्नः । (२) सगरः ।
- (३) हरिश्चन्द्रः । (४) श्रीरामः ।
- प्रश्नः -४ पञ्चानां लघूत्तराणि लिखत । ०५
- (१) अम्बरीषः कस्य पुत्रः ?
- (२) महर्षेः च्यवनस्यापराधः केन कृतः ?
- (३) कस्य तपसा गङ्गा मृत्युलोकं प्राप्ता ?
- (४) सुकन्यायाः पितुः नाम किम् ?
- (५) भगीरथस्य पितुः नाम किम् ?
- (६) राज्ञः रधोः पुत्रः कः ?
- (७) रामस्य गुरोः नाम किम् ?

युनिट-२

- प्रश्नः -५ कयोरपि द्वयोः श्लोकयोः ससन्दर्भप्रसङ्गं व्याख्यां कुरुत । ०८
- (१) अथातः श्रूयतां राजन् वंशः सोमस्य पावनः ।
यस्मिन्नैलादयो भूपाः कीर्त्यन्तो पुण्यकीर्तयः ॥
- (२) अलस्य योर्वशीगर्भात् षडासन्नात्मजा नृप ।
आयुः श्रुतायुः सत्यापू रयोऽथ विजयो जपः ॥

- (३) ददौ प्रार्यी दीशं होत्रे ब्रह्मणे दक्षिणां दिशम् ।
अध्वर्यवे प्रतीयीं वै उद्गात्रे उत्तरां दिशम् ॥
- प्रश्न: -६ कस्याप्येकस्य सविस्तरणोत्तरं लिखत । ०८
- (१) परशुरामाख्यानम् सविस्तरं प्रतिपादयत ।
(२) राज्ञः दुष्यंतस्याख्यानम् सविस्तरं यथाग्रन्थं वर्णयत ।
- प्रश्न: -७ कस्याप्येकस्य टिप्पणीं कुरुत । ०२
- (१) पपाते: गृहत्यागः (२) गृहत्यागः ।
(३) राजा नहुषः ।
- प्रश्न: -८ द्वयोः लघूत्तरं लिखत । ०२
- (१) पयाति: कस्य पुत्रः ?
(२) नवमस्कन्धे कति अध्यायाः सन्ति ?
(३) राज्ञः दुष्यंतस्य पितुः नाम किम् ?
(४) द्रुपदकन्यायाः नाम किम् ?
- युनिट-३
- प्रश्न: -९ कयोश्चित् द्वयोः पद्ययः ससन्दर्भं व्याख्या कुरुत । ०८
- (१) देवि प्रसीद परमा भवती भवाय सद्यो विनाशपसि कोपवती कुलानी ।
विज्ञातमेतदधुनैव यदस्तमते त्रीतं बलं सविपुलं महिषासुरस्य ॥
(२) लक्ष्मि लज्जे महाविद्ये श्राद्धे पुष्टि स्वधे ध्रुवे ।
महारात्रि महाऽविद्ये नारायणि नमोऽस्तुते ॥
(३) रिपवः संक्षयं यान्ति कल्याणं चोपपद्यते ।
नन्दते च कुलं पुंसां माहात्म्यं मम शृण्वताम् ॥
- प्रश्न: -१० कस्याप्येकस्य विस्तारेण उत्तरं यच्छत । ०८
- (१) इन्द्रादिदेवैः कृता देवी स्तुतिं देवभाषायाम् विस्तारपूर्वकं चर्चयत ।
(२) देव्याकृत महिषासुरवधः यथाग्रन्थं वर्णयत ।
- प्रश्न: -११ टिप्पणीद्वयं लिखत । ०४
- (१) चण्डमुणुवधप्रसङ्गः । (२) देवीमाहात्म्यम् ।
(३) देवैः कृता नारायणी स्तुतिः । (४) रक्तबीजवधः ।
- प्रश्न: -१२ पञ्चानाम् एकैकवाक्येषु उत्तराणि दत्त । ०५
- (१) दुर्गासप्तशत्यां कति अध्यायाः सन्ति ?
(२) “रक्तदन्तिका” समास विग्रहं कृत्वा समासनाम लिखत ।
(३) धूम्रलोचनवधप्रसङ्गः कस्मिन् अध्याये वर्णितः ?
(४) देव्यै कमण्डलुं कः ददौ ?
(५) समाधिर्नाम वैश्यः कुत्र उत्पन्नः ?
(६) सावर्णिः कः आसीत् ?
(७) मधुकैटभौ कं हन्तुमुद्यतौ ?